

РОЗДІЛ 5

Перспективи розвитку українського бізнесу в європейському економічному

Орловська Юлія

д.е.н., проф.,

Павленко Олександр

PhD-студент

кафедра Економічної теорії та міжнародних економічних відносин
ННІ «Придніпровська державна академія будівництва і архітектури»
м. Дніпро, Україна

ЕКОНОМІЯ ЕНЕРГІЇ В НОВИХ ПРОЕКТАХ: СТАНДАРТИ АВСТРІЇ ТА УКРАЇНСЬКІ РЕАЛІЇ

Анотація: У статті розглянуто австрійські стандарти енергоефективності в будівництві та їх адаптацію до українських реалій. Аналізуються переваги впровадження енергоощадних технологій у нових проєктах, бар'єри для їх реалізації в Україні та перспективи гармонізації нормативної бази з європейськими стандартами.

Ключові слова: енергоефективність, пасивні будинки, "зелені" сертифікати, реновація, декарбонізація.

Наразі через воєнні дії на території України вже виникла необхідність планувати відновлення країни. На загальнодержавному рівні основні засади повоєнного життя мають бути спільними для всіх регіонів хоча вони матимуть різні потреби для відбудови. Енергоефективне будівництво в післявоєнній Україні має значні перспективи, оскільки країна має відновити свою інфраструктуру.

На загальнодержавному рівні основні засади повоєнного життя мають бути спільними для всіх регіонів хоча вони матимуть різні потреби для відбудови. Енергоефективне будівництво в післявоєнній Україні має значні перспективи, оскільки країна має відновити свою інфраструктуру. Орієнтація на сталість та енергоефективність може зіграти вирішальну роль на цьому етапі реконструкції.

Зусилля післявоєнної реконструкції, ймовірно, включатимуть спеціальні положення щодо енергоефективного будівництва. Це можна підтримати шляхом перегляду існуючих законів і запровадження нових нормативних актів, орієнтованих на сталість в багатьох країнах Європейського Союзу. Відбудова України має складатися з багатьох кроків і має максимально охоплювати планування на коротко-, середньо- та довгострокову перспективи. Гарним прикладом може бути Міська програма енергоефективності (CEEP) у провінції Відень (Австрії).

Зобов'язання Відня щодо підвищення енергоефективності бере свій початок у 2006 році, коли місто запустило свою Програму енергоефективності в містах, яка потім була переглянута та скоригована у 2019 році. У міру додавання додаткових і нових заходів місто зрозуміло, що сама по собі енергоефективність не приведе місто туди, де воно було. Їм потрібно було провести декарбонізацію та зменшити залежність від викопного палива, зокрема газу. Відень розпочав шлях до впровадження відновлюваних та альтернативних джерел енергії у свої системи з акцентом на інтеграцію відновлюваних джерел енергії в систему опалення.

Австрія, як і багато інших країн Європейського союзу активно розвиває своє енергоефективне будівництво, яке є важливою частиною національної політики щодо зменшення енергоспоживання та захисту навколишнього середовища. Деякі ключові аспекти енергоефективного будівництва в Австрії включають:

- Пасивні будинки (Passivhaus): Австрія є одним з лідерів у будівництві пасивних будинків, які споживають мінімум енергії для опалення та охолодження завдяки високоякісній ізоляції, рекуперації тепла та оптимальній орієнтації будівлі. [3]
- Низькоенергетичні будинки (Niedrigenergiehaus): Ці будинки мають значно нижче енергоспоживання порівняно з традиційними будівлями завдяки покращеним ізоляційним матеріалам, енергоефективним вікнам та інноваційним системам опалення. [4]
- Використання відновлюваних джерел енергії: Системи, що використовують сонячну, геотермальну та вітрову енергію, широко впроваджуються в нових будівлях.

- "Зелені" сертифікати: В Австрії існують сертифікаційні системи, такі як klimaaktiv, які підтверджують енергоефективність будівель та відповідність екологічним стандартам. [5]

- Державні ініціативи та підтримка: Існують програми фінансування та податкові стимули для будівництва енергоефективних будівель та реновації старих.

Австрія активно розвиває нові технології та підходи для подальшого зменшення енергоспоживання у будівельному секторі, що робить її одним з провідних гравців на європейському ринку енергоефективного будівництва.

Табл. 1 Стратегія реконструкції будівель в Австрії

Опис Міської програма енергоефективності (CEEP) (Австрія)		
Категорія:	Рамкові умови, інформація, поради, навчання, субсидії, зразкова роль державного сектора	Рамкові умови, інформація, поради, навчання, субсидії, зразкова роль державного сектора
Тривалість:	Початок: 2006 рік Кінець: 2015 рік	Початок: 2006 рік Кінець: 2015 рік
Цільові групи:	Домогосподарства, державні та комерційні служби, промисловість та виробництво	Домогосподарства, державні та комерційні служби, промисловість та виробництво

Опис:	У 2006 році міська рада Відня прийняла Міську програму енергоефективності (СЕЕР). СЕЕР є внеском Відня у впровадження стратегічної основи, керівні принципи та численні заходи для міської енергетичної політики щодо споживачів до 2015 року. Ядро програми склалося з багатьох пакетів заходів, спрямованих на покращення підвищення енергоефективності за допомогою технічних чи організаційних заходів або змін у поведінці. Основна увага приділяється тим інструментам політики ефективності, які знаходяться в прямій компетенції провінції Відень. Пакети заходів розбиті на понад 100 підходів або інструментів, які були розподілені, зокрема, на наступні сектори споживання: - Домогосподарства, - Комерційні послуги, - Комунальні послуги, - Промисловість і виробництво, - Міжгалузеві заходи. Основні заходи стосуються будівель та обладнання. СЕЕР було укладено в 2015 році, і доступний остаточний звіт за весь період впровадження СЕЕР (з 2006 по 2015 рік). Остаточний звіт містить документацію та оцінку результатів програми, кількісну оцінку досягнутої економії енергії, оновлений звіт про розвиток енергоспоживання у Відні та рекомендації щодо розробки наступної програми («СЕЕР 2030»). У період, що розглядається, задокументована, пов'язана з проектом економія енергії становила близько 155 ГВт-год на рік. Якщо також взяти до уваги економію енергії, яку не вдалося зафіксувати (наприклад, у федеральних будівлях, віденських підприємствах і компаніях), можна припустити, що рівень економії в цілому був значно вищим задокументованим 155 ГВт-год і у будь-якому випадку вище 180 ГВт-год, запланованих у СЕЕР. Робота над програмою-наступником СЕЕР (СЕЕР 2030) наразі тільки завершується. Це зосереджено на ключових областях споживання енергії та включає визначення пріоритетів центральних видів діяльності. Наступна програма СЕЕР створює довгострокову основу для енергетичної політики споживачів і, як очікується, діятиме до 2030 року.
-------	---

На місцевому рівні найважливішим заходом у будівельному секторі залишається постійне скорочення споживання опалення приміщень і гарячої води в існуючих будівлях. Оптимальні з точки зору витрат вимоги Національного плану, запроваджені у Віденських нормах цивільного будівництва, будівництва нових будинків і реконструкції існуючих будинків, створюють ідеальну основу для цього. Завдяки поштовху, наданому Директивою ЄС щодо будівель та Національним планом, який діє до 2020 року, правила просування житла, а також будівельні норми повинні бути поступово трансформовані, щоб відповідати будівельним стандартам мінімального енергоспоживання. Цей маршрут треба продовжувати. З огляду на збільшення кількості спекотних днів (30°C і вище) влітку, що також підвищує обізнаність людей про зміну клімату, пасивні заходи для запобігання перегріву влітку набувають особливого значення. Забезпечення якості та моніторинг повинні здійснюватися для всіх заходів для оцінки їх ефективності.

Отже, традиційні інструменти фінансування будівництва нових будинків змінюються через дедалі суворіші стандарти, але все ще існує велика потреба в субсидіях на теплоенергетичну реконструкцію існуючих будинків. Щоб досягти більшої економії енергії під час реконструкції будівель, важливо внести додаткові зміни в рамкові умови, напр. закони про власність та оренду квартир, а також постійно вищі ціни на викопні джерела енергії. Щоб досягти цього, інструменти фінансування мають бути вдосконалені відповідно до їхніх цілей. Якщо йдеться про субсидії на нове будівництво, то акцент робиться на необхідності створення доступного житла.

Список використаних джерел:

1. Про схвалення Національної стратегії управління відходами в Україні до 2030 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.kmu.gov.ua/npas>
2. Angelika Melmuka, Christoph Ploiner, Gregor Thenius, Günter Simader, Federal Ministry of Climate Action, Environment, Energy, Mobility, Innovation and Technology, 2020 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://energy.ec.europa.eu/document_2020_tra.pdf
3. UNDERSTAND PASSIVHAUS IN AUSTRIA, 2023 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://passivhaus-austria.org/>
4. Harald Rohrer, Michael Ornetzeder Navigating missions: experiences from a long-term R&I programme to transform the building sector in Austria, 2023 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://academic.oup.co/spp/article/51/1/67195>
5. Klimaaktiv - climate protection in Austria, 2023 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.klimaaktiv.at/english>